

[Gert Petersen]

i hvert fald på en række områder. Der foreligger jo nu oven i købet et radikalt frihedsbrev; jeg har ganske vist lidt svært ved at se, hvad det betyder, for mig bekendt har De Radikale ikke i det tidligere Folketing haft en speciel aftale om at være sikkerhedsnet for regeringen. Hvis de har haft sådan en, har den været hemmelig, for den har aldrig været offentliggjort. Statsministeren nikker. Jeg går ud fra, at han bekræftede, at der ikke forelå en sådan aftale, og at han ikke bekræftede, at den havde været hemmelig.

Der har altså ikke været en sådan aftale tidligere, og derfor er jeg lidt i tvivl om, hvad dette frihedsbrev egentlig betyder, altså om det ændrer situationen. Vi havde også i det tidligere Folketing et alternativt flertal af Socialdemokratiet, SF, De Radikale og dengang VS, som gjorde sig gældende, og vi har talt op, at det i 55 tilfælde var dette alternative flertal, som bestemte, enten det nu var lovforslag, beslutningsforslag eller dagsordener, der blev vedtaget, og dermed faktisk bestemte, hvordan landets politik skulle være, på nogle områder imod regeringens vilje, eller i hvert fald samtidig med at regeringen gav udtryk for en stærk modvilje.

Der er altså ikke noget nyt i den situation, men det kan da være, at frihedsbrevet betyder, at De Radikale nu er blevet endnu friere end frie, hvordan det så skal forstås. Men hvordan denne frihed bliver brugt, er jo en anden sag, og her tænker jeg især på det felt, der hedder økonomisk politik. Jeg tror ikke – jeg tvivler i hvert fald meget på – at der er tale om, at nogen større radikal frihed vil manifestere sig her. Men frihedsbrevet er vel i det mindste et oplæg til en stærkere manifestation på de mange områder, hvor De Radikale også hidtil har optrådt frit i forhold til regeringen. Vi vil i hvert fald undersøge det, og jeg vil gerne pege på nogle af de sager, vi anser for vigtige i den sammenhæng.

Først er der spørgsmålet om ligeret og uddannelse, betalt frihed til uddannelse og erhvervsuddannelserne; det anser vi for helt aktuelle sager. Betalt frihed til uddannelse forstået sådan, at almindelige lønmodtagere får ret til betalt orlov for at uddanne sig. Desuden må man sikre, at især kvinder med kort uddannelse og også i mange tilfælde lang ledighed kan opnå forbedrede muligheder i arbejdslivet og i øvrigt. Vi må væk fra den skæve fordeling af ud-

dannelse og job, og kan vi ikke tage fat på det med det samme?

Dernæst er der spørgsmålet om demokratisering. Vi i SF vil meget gerne medvirke til at få demokrati i de offentlige ledelsesstrukturer, og vi vil stille forslag om, at man i hvert fald begynder med nogle pilotprojekter, at man undersøger nogle demokratimodeller og decentraliseringsmodeller. Der er jo talt så meget om selvforvaltning i den offentlige sektor, selv fra statsministerens side. Det er ikke sikkert, at vi mener helt det samme, men lad os undersøge det. Vi må se at komme i gang, og vi synes, vi skal i gang med nogle eksperimenter på selvforvaltningsområdet.

En anden side af demokratiseringen vender ud mod erhvervslivet. Sidste år blev der jo afgivet en fællesberetning af Socialdemokratiet, SF og De Radikale om OD eller ØD, hvad man nu vil kalde det. Kan vi ikke komme videre? Det bør da undersøges. Jeg må erkende, at den radikale skræk for kollektivt ejede lønmodtagerfonde er en hindring, men hvorfor denne skræk, når De Radikale kan acceptere Lønmodtagernes Dyrtidsfond, vel at mærke på den betingelse, at midlerne forvaltes demokratisk? Det er nøjagtig den samme betingelse, SF stiller også til lønmodtagerfonde i OD-regi. Uden demokratiske tiltag på arbejdspladsen går det ikke, men fondene er en nødvendighed, og derfor spørger jeg De Radikale: er det så slemt, når det ikke er slemt i forbindelse med Lønmodtagernes Dyrtidsfond?

Hermed kommer jeg til diskussionen om placeringsreglerne for Lønmodtagernes Dyrtidsfond, ATP og pensionskasserne. Efter vores mening – og jeg hørte, at hr. Svend Auken gav udtryk for en tilsvarende opfattelse – er der ingen grund til at begrave sagen i et udvalg, sådan som statsministeren har foreslået. Vi er i SF faktisk helt enige i de signaler, De Radikale har sendt ud her i efteråret: bedre investeringsmuligheder, men på betingelse af, at de investerede midler forvaltes demokratisk af de ansatte selv. Lad os derfor komme i gang med denne reform, men vel at mærke med begge sider af den: kapital siden og, ikke at forglemme, demokratiseringssiden.

Videre om erhvervspolitikken. Arbejdsløshedsudsigterne er katastrofale, men uden et arbejderflertal er de helt gennemgribende refor-